ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 6. marca 2008 *

V spojených veciach C-287/06 až C-292/06,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podané Verwaltungsgericht Köln (Nemecko) rozhodnutiami z 28. apríla 2006 a doručené Súdnemu dvoru 3. júla 2006, ktoré súvisia s konaniami:

Deutsche Post AG (C-287/06, C-288/06 a C-291/06),

Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG) (C-289/06),

Marketing Service Magdeburg GmbH (C-290/06),

Vedat Deniz (C-292/06)

proti

Spolkovej republike Nemecko,

* Jazyk konania: nemčina.

za účasti:

Marketing Service Magdeburg GmbH (C-287/06),

Citipost Gesellschaft für Kurier- und Postdienstleistungen mbH (C-288/06),

Deutsche Post AG (C-289/06, C-290/06 a C-292/06),

Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG) (C-291/06),

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann (spravodajca), sudcovia A. Tizzano, A. Borg Barthet, M. Ilešič a E. Levits,

generálny advokát: M. Poiares Maduro,
tajomník: B. Fülöp, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 13. septembra 2007,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Deutsche Post AG, v zastúpení: J. Sedemund a S. Gerstner, Rechtsanwälte,

— Marketing Service Magdeburg GmbH, Citipost Gesellschaft für Kurier- und Postdienstleistungen mbH a Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG), v zastúpení: C. Freiherr von Ulmenstein, Rechtsanwalt,

— Vedat Deniz, v zastúpení: T. Brach, Rechtsanwalt,

— nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci T. Lübbig, Rechtsanwalt,

— belgická vláda, v zastúpení: A. Hubert, splnomocnená zástupkyňa,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: G. Braun a K. Simonsson, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článkov 47 ods. 2 ES a 95 ES, ako aj článku 7 ods. 1 a článku 12 piatej zarážky smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/67/ES z 15. decembra 1997 o spoločných pravidlách rozvoja vnútorného trhu poštových služieb spoločenstva a zlepšovaní kvality služieb (Ú. v. ES L 15, 1998, s. 14; Mim. vyd. 06/003, s. 71), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/39/ES z 10. júna 2002 (Ú. v. ES L 176, s. 21; Mim. vyd. 06/004, s. 316, ďalej len „smernica 97/67“).

2 Tieto návrhy boli podané v rámci sporov medzi na jednej strane Deutsche Post AG (ďalej len „Deutsche Post“), ako poskytovateľom univerzálnej poštovej služby v Nemecku a na druhej strane Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG), Marketing Service Magdeburg GmbH a Vedat Deniz (ďalej len „dotknuté subjekty, ktoré zhromažďujú listové zásielky“), a Bundesrepublik Deutschland (Spolkovou republikou Nemecka), ktorých predmetom sú rozhodnutia Bundesnetzagentur (ďalej len „BNA“) (Federálnej agentúry pre siete) o poskytnutí a podmienkach prístupu uvedených subjektov, ktoré zhromažďujú listové zásielky k čiastkovým službám Deutsche Post v jej poštovej sieti.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Smernica 97/67/ES odštartovala postupnú liberalizáciu trhu poštových služieb. Podľa znenia odôvodnenia č. 2 smernice 2002/39, smernica 97/67 „vytvorila regulačný rámec pre poštový sektor na úrovni spoločenstva vrátane opatrení zaručujúcich univerzálne služby a stanovujúcich maximálne limity pre poštové služby, ktoré môžu členské štáty vyhradiť pre svojich poskytovateľov univerzálnej služby z hľadiska zachovania univerzálnej služby a časový plán rozhodovania o ďalšom otváraní trhu pre hospodársku súťaž, na účely vytvorenia jednotného trhu poštových služieb“.

4 Smernica 2002/39 pokračuje v tejto liberalizácii a podľa jej odôvodnenia č. 14 a č. 24 stanovuje časový plán postupného kontrolovaného otvárania listového trhu hospodárskej súťaži a uvádza pravdepodobný dátum 2009 určený na dokončenie vnútorného trhu poštových služieb.

5 Článok 2 smernice 97/67 stanovuje:

„Na účely tejto smernice platia nasledovné definície:

1) poštové služby: zahŕňajú vyberanie, triedenie, prepravu a doručovanie poštových zásielok;

2) verejná poštová sieť: systém organizácie a zdrojov všetkých druhov, ktoré používajú poskytovatelia univerzálnych služieb, predovšetkým na účely:

— vyberania poštových zásielok, na ktoré sa vzťahuje povinnosť univerzálnych služieb, z prístupových miest na celom území,

— smerovanie a manipulácia so zásielkami z prístupového miesta poštovej siete do distribučného strediska,

— distribúcia na adresy, uvedené na zásielkach;

3) prístupové miesta: fyzické zariadenia vrátane poštových schránok určených pre verejnosť buď na verejnej ceste, alebo v priestoroch poskytovateľa univerzálnych služieb, kde môžu zákazníci uložiť poštové zásielky vo verejnej poštovej sieti;

4) vyberanie: prevádzka vyberania [zbierania — *neoficiálny preklad*] poštových zásielok, uložených na prístupových miestach;…“

6 Pokiaľ ide o služby, ktoré môžu byť vyhradené poskytovateľovi alebo poskytovateľom univerzálnej poštovej služby, článok 7 ods. 1 prvý, tretí a štvrtý pododsek smernice 97/67 stanovujú:

„V rozsahu potrebnom na zabezpečenie poskytovania univerzálnej služby môžu členské štáty naďalej vyhradiť služby poskytovateľovi (poskytovateľom) univerzálnej služby. Tieto služby sa obmedzia na zber [vyberanie — *neoficiálny preklad*], triedenie, prepravu a doručenie vnútroštátnych listových zásielok a prichádzajúcich cezhraničných listových zásielok, či už ide o zrýchlené, alebo normálne doručenie, v rámci oboch nasledovných hmotnostných a cenových limitov. Hmotnostný limit je 100 gramov od 1. januára 2003 a 50 gramov od 1. januára 2006. Tieto hmotnostné limity sa neuplatňujú od 1. januára 2003, ak je cena rovná alebo väčšia než trojnásobok verejnej sadzby pre listovú zásielku prvej hmotnostnej triedy najrýchlejšej kategórie a od 1. januára 2006, ak je cena rovná alebo väčšia než dvaapolnásobok tejto sadzby.

…

V miere nevyhnutnej na zabezpečenie poskytovania univerzálnej služby môžu byť adresné reklamné zásielky aj naďalej vyhradené v rámci rovnakých hmotnostných a cenových a limitov.

V rozsahu potrebnom na zabezpečenie poskytovania univerzálnej služby, napríklad keď boli niektoré sektory poštovej činnosti už liberalizované alebo z dôvodu špecifických charakteristík poštových služieb v členskom štáte, môžu byť naďalej odchádzajúce cezhraničné listové zásielky vyhradené v rámci rovnakých hmotnostných a cenových limitov.“

7 Články 9 a 10 smernice 97/67 určujú podmienky, ktoré upravujú poskytovanie nevyhradených služieb. V tejto súvislosti sa stanovujú všeobecné povolenia a individuálne licencie pre konkurujúce podniky.

8 Podľa článku 11 uvedenej smernice:

„Európsky parlament a Rada, konajúc na návrh Komisie a na základe článku 57 ods. 2, 66 a 100a zmluvy [ES] prijmú také harmonizačné opatrenia, ktoré majú zabezpečiť, aby [spotrebitelia — *neoficiálny preklad*] a poskytovateľ (poskytovatelia) univerzálnych služieb mal/-i prístup k verejnej poštovej sieti za podmienok, ktoré sú transparentné a nediskriminačné."

9 Pokiaľ ide o sadzobné zásady, ktoré sú poskytovatelia univerzálnej poštovej služby povinní dodržiavať, článok 12 štvrtá a piata zarážka tej istej smernice ukladá povinnosť členským štátom podniknúť opatrenia, ktorými zabezpečia, aby sadzby za každú službu, ktorá je súčasťou poskytovania uvedených služieb, boli v súlade s nasledujúcimi zásadami prehľadnosti a nediskriminácie.

Vnútroštátna právna úprava

10 Smernicu 97/67 prebral do nemeckého právneho poriadku poštový zákon (Postgesetz) z 22. decembra 1997 (BGBl. 1997 I, s. 3294), neskôr zmenený a doplnený (ďalej len „poštový zákon"). Na základe tohto zákona Deutsche Post je poskytovateľom univerzálnej poštovej služby v zmysle článku 7 tejto smernice. BNA je nemeckým riadiacim orgánom v zmysle článku 22 tej istej smernice.

11 § 51 poštového zákona stanovuje, pokiaľ ide o licencie, ktoré sa majú vydať poskytovateľovi univerzálnej poštovej služby na jednej strane a konkurujúcim podnikom na druhej strane:

„1. Až do 31. decembra 2007, Deutsche Post… má výlučné právo doručovať na komerčnej báze poštové zásielky a katalógy, na ktorých sú vyznačené adresy, ktoré vážia menej ako 50 gramov a ktorých cena je nižšia ako dvaapolnásobok ceny uplatniteľnej na poštové zásielky zodpovedajúce kategórii nižšej váhy (výlučná zákonná licencia). Prvá veta sa neuplatní:

…

(5) na každého, kto si vyberá listové zásielky u odosielateľa na svoju žiadosť preto, aby ich podal v najbližšom zbernom mieste Deutsche Post… alebo v inom zbernom mieste Deutsche Post…, ktoré sa nachádza v rovnakej obci;

…“

12 Konkurujúce podniky môžu tiež požiadať poskytovateľa univerzálnej poštovej služby, za určitých podmienok o to, aby im otvoril časti svojich doručovacích služieb. V tejto súvislosti § 28 ods. 1 zákona stanovuje:

„Ak držiteľ licencie má dominantné postavenie na trhu poštových služieb, ktoré sú podriadené licencii, musí, pokiaľ sa o to požiada, ponúknuť oddelene na tomto

trhu časti svojich doručovacích služieb, pokiaľ je to pre neho prijateľné z hospodárskeho hľadiska. Voči inému poskytovateľovi poštových služieb povinnosť v zmysle prvej vety existuje, len ak podnik, ktorý podal žiadosť, nemá dominantné postavenie a pokiaľ by hospodárska súťaž bola neprimerane narušená na tomto trhu alebo na inom trhu. Držiteľ licencie má právo odmietnuť čiastkové plnenie, ak z toho vyplýva hrozba ujmy na riadnej činnosti zariadení alebo bezpečnosti podniku alebo prípadne nemá viac kapacít, ktoré by umožnili poskytovanie požadovanej služby."

Spory vo veci samej a prejudiciálna otázka

13 Dotknutými subjektmi, ktoré zhromažďujú poštové zásielky, sú súkromné podniky, ktoré podnikajú v odvetví poštových služieb. Sú držiteľmi licencie v zmysle § 51 ods. 1 druhej vety bodu 5 poštového zákona, ktorý im povoľuje doručovanie listových zásielok zhromaždených u odosielateľa, na jeho žiadosť a v jeho mene preto, aby ich podali na najbližšom zbernom mieste alebo na inom zbernom mieste, ktoré sa nachádza v tej istej obci.

14 Systém doručenia zásielky založený poskytovateľom univerzálnej poštovej služby v Nemecku, to znamená Deutsche Post, je organizovaný takto: zásielka, ktorú podali odosielatelia do poštových schránok alebo na pobočkách pošty sa vyberie a prepraví do „poštového strediska" (vnútorná distribučná jednotka, ktorá nie je zvyčajne otvorená verejnosti), ktoré je najbližšie k odosielateľovi, kde sa listová zásielka najskôr predtriedi podľa regiónu adresáta a podľa formátu. Potom sa prepraví do poštového strediska, ktoré je najbližšie k adresátovi, kde sa vykoná dôkladné roztriedenie, a nakoniec je doručená adresátom.

15 BNA svojím rozhodnutím z 15. septembra 2000 zaviazala Deutsche Post, aby poskytla osobitné sadzby tým obchodným zákazníkom, ktorí sami vykonávajú určité prípravné operácie, to znamená, tí, ktorí dodávajú určité minimálne zaručené množstvá listových zásielok predtriedených podľa smerovacích čísiel regiónov a formátov priamo do poštových stredísk. Tieto osobitné sadzby prebrala Deutsche Post v rámci svojich všeobecných podmienok.

16 Dňa 27. júna 2001 Vedat Deniz vyzvala Deutsche Post, aby jej urobila ponuku na čiastkovú službu v súlade s § 28 poštového zákona. Obsahom tejto žiadosti bola najmä možnosť podať v poštovom stredisku, z obchodného dôvodu, vo vlastnom mene a na základe tých istých osobitných sadzieb, ako sú sadzby uplatniteľné v prípade obchodných zákazníkov Deutsche Post, veľké množstvá listových zásielok, ktoré sú zozbierané od rôznych klientov, zoskupené a predtriedené.

17 Keďže Deutsche Post odmietla urobiť takúto ponuku Vedat Deniz, táto spoločnosť sa obrátila na BNA preto, aby stanovil podmienky prístupu k čiastkovým službám. BNA svojím rozhodnutím z 5. septembra 2001 zamietol žiadosť spoločnosti Vedat Deniz, čo odôvodnil tým, že licencia vydaná na základe § 51 ods. 1 druhej vety bodu 5 poštového zákona neoprávňuje jej držiteľa poskytovať službu určitých častí reťazca doručenia listovej zásielky.

18 Dňa 10. októbra 2001 Vedat Deniz napadla žalobou uvedené rozhodnutie na vnútroštátnom súde.

19 O niekoľko rokov neskôr Bundeskartellamt (spolkový úrad pre hospodársku súťaž) svojím rozhodnutím z 11. februára 2005 zakázal Deutsche Post, aby bránila subjektom, ktoré zhromažďujú poštové zásielky, v prístupe k čiastkovým službám v tom rozsahu,

v akom poskytuje takýto prístup a rabaty na jednej strane odosielateľom hromadných zásielok v rámci „zmlúv o čiastkových službách pre zákazníkov“, a to nezávisle na hmotnostných a cenových limitoch stanovených exkluzívnou licenciou a na druhej strane subjektom, ktoré zhromažďujú poštové zásielky, v rámci „zmlúv o čiastkových službách pre konkurentov“ za prepravu zásielok, ktoré prekračujú hmotnostné a cenové limity exkluzívnej licencie.

20 Po tomto rozhodnutí Bundeskartellamt dotknuté subjekty, ktoré zhromažďujú poštové zásielky, vyzvali Deutsche Post, aby im urobil ponuku na čiastkové služby pre zásielky, ktoré doručujú pre svojich zákazníkov, za ceny, ktoré zodpovedajú cenám, ktoré ponúka Deutsche Post svojim zákazníkom.

21 O niekoľko týždňov neskôr uvedené subjekty, ktoré zhromažďujú poštové zásielky, vyzvali BNA, aby stanovil podmienky prístupu k uvedeným čiastkovým službám. Tieto žiadosti boli odôvodnené skutočnosťou, že podľa ich názoru Deutsche Post koná diskriminačne, keď im neponúka rovnaké sadzby ako svojim zákazníkom.

22 Rozhodnutím z 24. októbra 2005 vyhovel čiastočne BNA uvedeným žiadostiam tak, že najmä zaviazal Deutsche Post, aby v poštových strediskách zabezpečil subjektom, ktoré zhromažďujú poštové zásielky, prístup k všeobecným obchodným podmienkam uplatniteľným pre podnikajúce subjekty, ktoré zhromažďujú poštové zásielky. Rozhodnutie prijal tento úrad s výhradou zrušenia pre ten prípad, že by sa v konaní o opravnom prostriedku zrušilo rozhodnutie Bundeskartellamt alebo na základe rozhodnutia Komisie EÚ alebo Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev alebo Súdneho dvora Európskych spoločenstiev.

23 Subjekty, ktoré zhromažďujú poštové zásielky s výnimkou Vedat Deniz, ako aj Deutsche Post z rôznych dôvodov napadli žalobami uvedené rozhodnutia BNA na vnútroštátnom súde.

24 Keďže Verwaltungsgericht Köln má pochybnosti o výklade článku 12 piatej zarážky smernice 97/67 v spojení s článkom 7 tejto smernice, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku, ktorej znenie je zhodné vo veciach C-287/06 až C-292/06:

„Má sa článok 47 ods. 2 ES v spojení s článkom 95 ES, s článkom 12 piatou zarážkou a v spojení s článkom 7 ods. 1 smernice 97/67… vykladať tak, že ak poskytovateľ univerzálnej služby uplatňuje osobitné sadzby pre obchodných zákazníkov, ktorí odovzdávajú poštové zásielky do poštovej siete tak, že ich podajú predtriedené v poštových strediskách, je tento poskytovateľ povinný uplatňovať tieto osobitné sadzby aj voči podnikom, ktoré zbierajú poštové zásielky u odosielateľa, odovzdávajú ich do poštovej siete už predtriedené na rovnakých prístupových miestach a za rovnakých podmienok ako obchodní zákazníci bez toho, aby to mohol poskytovateľ univerzálnej služby odmietnuť, s poukazom na to, že je povinný poskytovať všeobecné služby?“

25 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 31. októbra 2006 boli veci C-287/06 až C-292/06 spojené na spoločné konanie na účely písomnej časti konania, ústnej časti konania a rozsudku.

O prejudiciálnej otázke

26 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či smernica 97/67 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby sa odmietlo použitie osobitných sadzieb, ktoré vnútroštátny poskytovateľ univerzálnej poštovej služby poskytuje v oblasti svojej výlučnej licencie obchodným zákazníkom za podanie minimálnych množstiev predtriedených zásielok vo svojich poštových strediskách, v prípade podnikov, ktoré zhromažďujú na podnikateľskej báze a vo svojom vlastnom mene poštové zásielky od viacerých odosielateľov.

27 Na úvod treba pripomenúť, že pokiaľ ide o uplatňovanie osobitných sadzieb, smernica 96/67 výslovne stanovuje vo svojom článku 12 v piatej zarážke, že „členské štáty podniknú opatrenia, ktorými zabezpečia, aby sadzby za každú službu, ktorá je súčasťou poskytovania univerzálnej služby, boli v súlade s nasledovnými zásadami:

…

— keď poskytovatelia univerzálnej služby uplatňujú osobitné sadzby, napríklad za služby obchodným zákazníkom [podnikom — *neoficiálny preklad*], odosielateľom hromadných zásielok alebo subjektom, ktoré zhromažďujú poštové zásielky od rôznych zákazníkov, uplatňujú zásady transparentnosti a nediskriminácie, pokiaľ ide o sadzby, ako aj príslušné podmienky. Sadzby zohľadňujú usporené náklady v porovnaní so štandardnými službami pokrývajúcimi úplný rozsah funkcií ponúkaných pri zbere, [preprave], triedení a doručovaní jednotlivých zásielok a spolu s pridruženými podmienkami sa uplatňujú rovnako voči rôznym tretím osobám, ako aj voči tretím osobám a poskytovateľom univerzálnej služby dodávajúcim rovnocenné služby. Každá taká sadzba je dostupná aj pre súkromných zákazníkov, ktorí posielajú zásielky za podobných podmienok“.

28 Z tohto ustanovenia jasne vyplýva, že ak poskytovateľ univerzálnej poštovej služby uplatňuje osobitné sadzby, musí nakoniec dodržiavať zásady transparentnosti a nediskriminácie, uplatňovať ich rovnakým spôsobom, najmä vo vzťahoch s tretími osobami. Takto v rozpore s tým, čo tvrdí Deutsche Post a nemecká vláda, keď takýto poskytovateľ uplatňuje osobitné sadzby voči podnikom a/alebo odosielateľom hromadných zásielok, subjekty, ktoré zhromažďujú poštové zásielky od rôznych zákazníkov, musia mať možnosť uplatniť aj v ich prípade rovnaké sadzby za rovnakých podmienok.

29 Svojimi tvrdeniami Deutsche Post a nemecká vláda nemôžu spochybniť toto konštatovanie, keď chcú preukázať, že článok 12 piata zarážka smernice 97/67 nevyžaduje, aby sa s dotknutými subjektmi, ktoré zhromažďujú poštové zásielky a obchodnými zákazníkmi poskytovateľa univerzálnej poštovej služby zaobchádzalo rovnako.

30 V tejto súvislosti Deutsche Post a uvedená vláda najskôr tvrdia, že zber, triedenie a preprava vykonávané dotknutými subjektmi, ktoré zhromažďujú poštové zásielky patria do oblasti, ktorá môže byť vyhradená na základe článku 7 ods. 1 smernice 97/67 a ktorú v skutočnosti vyhradil vo všeobecnom záujme nemecký zákonodarca Deutsche Post do 31. decembra 2007. Preto uvedené subjekty nemajú povolené poskytovanie služieb, ku ktorým žiadajú používanie osobitných sadzieb. Naopak, obchodní zákazníci konajú ako „vlastní poskytovatelia služieb" v zmysle odôvodnenia č. 21 tejto smernice a nemôžu preto vykonávať činnosti v oblasti výlučnej licencie Deutsche Post.

31 Treba zdôrazniť, že na základe článku 7 ods. 1 prvého pododseku smernice 97/67 v rozsahu potrebnom na zabezpečenie poskytovania univerzálnej služby môžu členské štáty naďalej vyhradiť služby poskytovateľovi (poskytovateľom) univerzálnej služby, čo je však ohraničené určitými cenovými a hmotnostnými limitmi. Tieto služby sa obmedzia na zber, triedenie, prepravu a doručenie vnútroštátnych listových zásielok a prichádzajúcich cezhraničných listových zásielok. V miere nevyhnutnej na zabezpečenie poskytovania univerzálnej služby môžu byť adresné reklamné zásielky a odchádzajúce cezhraničné listové zásielky, podľa tretieho a štvrtého pododseku uvedeného odseku 1, tiež naďalej vyhradené v rámci rovnakých hmotnostných a cenových limitov, ako sú tie, ktoré sú vymedzené v tomto odseku.

32 Ako však vyplýva z textu článku 7 ods.1 prvého pododseku druhej vety smernice 97/67 reťazec doručenia, ktorý môže byť vyhradený poskytovateľovi univerzálnej poštovej služby sa začína len vyberaním. Podľa článku 2 bodu 4 tejto smernice sa chápe pod „vyberaním“ prevádzka vyberania poštových zásielok, uložených na prístupových miestach, ktoré sú vymedzené v bode 3 toho istého článku ako „fyzické zariadenia vrátane poštových schránok určených pre verejnosť buď na verejnej ceste, alebo v priestoroch poskytovateľa univerzálnych služieb, kde môžu zákazníci uložiť poštové zásielky vo verejnej poštovej sieti“.

33 Treba však konštatovať, že fyzické zariadenia, akými sú poštové strediská Deutsche Post, sú naďalej prístupovými miestami v zmysle uvedeného článku 2 bodu 3. Je totižto nepochybné, že obchodní zákazníci tejto spoločnosti tu môžu uložiť poštové zásielky vo verejnej poštovej sieti, ktorú táto spoločnosť prevádzkuje ako poskytovateľ univerzálnej poštovej služby. V rozpore s tým, čo tvrdí Deutsche Post, otázka, či čiastkové poskytovania služieb samotnými obchodnými zákazníkmi, alebo v ich mene až do podania zásielok v poštových strediskách môže byť kvalifikované ako „vlastné poskytovanie služieb“ nie je relevantná v tejto súvislosti.

34 Ďalej tak ako zdôrazňuje nemecká vláda vo svojich písomných pripomienkach mimo oblasti výlučnej licencie Deutsche Post, jej konkurenti mali tiež na základe poštového zákona prístup do poštových stredísk a k rabatom ponúkaným za čiastkové poskytovania služieb. Takýto prístup sa zdá nevyhnutný v dôsledku skutočnosti, že tak ako upresňuje Vedat Deniz vo svojich písomných pripomienkach, bez toho, aby niekto voči tomu niečo namietal, poštové schránky a pobočky pošty Deutsche Post sú príliš malé na to, aby mohli prijať a manipulovať s veľkým množstvom zásielok.

35 Preto je nutné konštatovať, že činnosť vykonávaná subjektmi, ktoré zhromažďujú poštové zásielky od rôznych odosielateľov, ich predtriedenie a ich preprava až do prístupových miest, akými sú poštové strediská Deutsche Post, nepatria do oblasti, ktorú možno vyhradiť na základe článku 7 ods. 1 smernice 97/67. Preto nemožno na toto ustanovenie odkázať s cieľom odôvodniť odlišné zaobchádzanie s dotknutými subjektmi, ktoré zhromažďujú listové zásielky, ako s obchodnými zákazníkmi uvedenej spoločnosti.

36 Deutsche Post a nemecká vláda však tvrdia, že umožniť subjektom, ktoré zhromažďujú listové zásielky, mať prístup do poštových stredísk a k rabatom zodpovedajúcim za čiastkové poskytovanie služby, pokiaľ ide o poštové zásielky, ktoré vzhľadom na svoju váhu a cenu patria do výlučnej licencie tejto spoločnosti, by ohrozovalo jej finančnú rovnováhu. Tieto subjekty, ktoré zhromažďujú listové zásielky, by mohli totiž takto ponúknuť zisk prinášajúcej klientele, podnikom, ktoré predstavujú 80 % všetkých zásielok, celý reťazec poštového doručovania, a to za nižšie sadzby ako má Deutsche Post. Pokiaľ ide o nákladnejšie poskytovanie služieb, najmä doručovanie vo vidieckych oblastiach, uvedené subjekty, ktoré zhromažďujú listové zásielky, by sa teda mohli obrátiť na služby poskytovateľa univerzálnej poštovej služby, ktorý by konal ako poddodávateľ, ktorý by bol povinný zachovať v celom rozsahu svoju štruktúru z hľadiska investičného majetku a personálneho hľadiska.

37 V tejto súvislosti stačí zdôrazniť, že na základe článku 12 piatej zarážky smernice 97/67 osobitné sadzby „zohľadňujú usporené náklady v porovnaní so štandardnými službami pokrývajúcimi úplný rozsah funkcií ponúkaných pri zbere, [preprave], triedení a doručovaní jednotlivých zásielok“. Uvedené sadzby možno preto chápať tak, že pokrývajú osobitné náklady súvisiace s poskytovaním univerzálnej poštovej služby a odlišujú sa od zvyčajných sadzieb len z toho dôvodu, že náklady, ktoré sa skutočne nevynaložili, sú odpočítané od zvyčajných sadzieb tak, že poskytnutie osobitných sadzieb neovplyvňuje finančnú rovnováhu poskytovateľa univerzálnej poštovej služby.

38 Pokiaľ by sa preukázalo, že účinkom poskytnutia subjektom, ktoré zhromažďujú listové zásielky, rabatov poskytovaných v súčasnosti Deutsche Post iba svojim obchodným zákazníkom je to, že uvedené rabaty sú nadmerné oproti nákladom, ktoré sa nevynaložili, potom by bolo na voľnej úvahe tejto spoločnosti, či zníži v nevyhnutnej miere tieto rabaty pre všetky osoby, voči ktorým sa uplatňujú.

39 Ďalej je nepochybné, že doručovanie poštových zásielok, ktoré patrí do oblasti výlučnej licencie poskytovateľa univerzálnej poštovej služby, zostáva v zásade vyhradené tomuto poskytovateľovi a že rabaty, ktoré v súčasnosti poskytuje Deutsche Post svojim obchodným zákazníkom za podanie minimálnych množstiev predtriedených zásielok v poštových strediskách, sa pohybujú v rozmedzí od 3 % do maximálne 21 %.

40 Deutsche Post a nemecká vláda tiež tvrdia, že článok 12 piata zarážka smernice 97/67 je len sadzobným ustanovením, a preto nemôže byť jeho následkom to, že členský štát je povinný v oblasti výlučnej licencie poskytovateľa univerzálnej poštovej služby umožniť prístup konkurentom k čiastkovým poskytovaniam služieb. Prístup do verejnej poštovej siete je totiž predmetom článku 11 tejto smernice, ktorá zveruje úpravu uvedeného prístupu neskoršej legislatívnej činnosti zákonodarcu Spoločenstva, keďže ešte nevyužil toto zákonodarné splnomocnenie.

41 Je pravdou, že článok 12 piata zarážka smernice 97/67 sa nezameriava na úpravu zásadnej otázky — či poskytovateľ univerzálnej poštovej služby musí umožniť prístup do poštového reťazca za podmienok a v miestach, ktoré sú odlišné od poštového miesta pre tradičné listové zásielky. Tak ako vyplýva z textu uvedeného ustanovenia, táto smernica však ukladá členským štátom striktnú povinnosť dodržiavať zásady transparentnosti a nediskriminácie v prípade, že takýto prístup k osobitným sadzbám v skutočnosti ponúkne tento poskytovateľ.

42 Ako Deutsche Post, tak aj nemecká vláda však pripúšťajú ešte liberálnejšie, tak ako to neukladá ani uvedená smernica, že táto spoločnosť poskytuje svojim obchodným zákazníkom prístup k svojej poštovej sieti v iných miestach, ako sú zvyčajné prístupové miesta, a na tento účel im poskytuje osobitné sadzby.

43 Poslaním článku 12 piatej zarážky smernice 97/67 je práve upravovať takúto situáciu. Keď poskytovateľ univerzálnej poštovej služby uplatňuje osobitné sadzby, napríklad za služby podnikom, odosielateľom hromadných zásielok alebo subjektom, ktoré zhromažďujú poštové zásielky od rôznych zákazníkov, potom sa uvedené sadzby uplatňujú, tak ako pridružené podmienky, rovnako vo vzťahoch najmä medzi tretími osobami.

44 Vzhľadom na vyššie uvedené treba zodpovedať na položenú otázku tak, že článok 12 piata zarážka smernice 97/67 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby sa odmietlo použitie osobitných sadzieb, ktoré vnútroštátny poskytovateľ univerzálnej poštovej služby poskytuje v oblasti svojej výlučnej licencie obchodným zákazníkom za podanie minimálnych množstiev predtriedených poštových zásielok vo svojich poštových strediskách, v prípade podnikov, ktoré zhromažďujú na podnikateľskej báze a vo svojom vlastnom mene poštové zásielky od viacerých odosielateľov.

O trovách

45 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 12 piata zarážka smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/67/ES z 15. decembra 1997 o spoločných pravidlách rozvoja vnútorného trhu poštových služieb spoločenstva a zlepšovaní kvality služieb, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/39/ES z 10. júna 2002, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby sa odmietlo použitie osobitných sadzieb, ktoré vnútroštátny poskytovateľ univerzálnej poštovej služby poskytuje v oblasti svojej výlučnej licencie obchodným zákazníkom za podanie minimálnych množstiev predtriedených poštových zásielok vo svojich poštových strediskách, v prípade podnikov, ktoré zhromažďujú na podnikateľskej báze a vo svojom vlastnom mene poštové zásielky od viacerých odosielateľov.

Podpisy